

ARVAMUS NR 02/2011,

EUROOPA LENNUNDUSOHUTUSAMETI

19. aprill 2011,

**komisjoni määruse kohta, millega kehtestatakse ärilise lennutegevuse
salongipersonali kvalifikatsiooni rakenduseeskirjad**

“Salongipersonali kvalifikatsioon ja vastavad tunnistused”

Seletuskiri

I. Sissejuhatus

1. Käesoleva arvamuse eesmärk on abistada komisjoni rakenduseeskirjade kehtestamisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008¹ (edaspidi "algmäärus") artikli 4 lõikes 2 nimetatud tsiviillennunduspersonalile.
2. Algmäärusega kehtestatakse tsiviillennunduse üldiste tehniliste nõuete ja haldusmenetluste määratlemise ja rakendamise terviklik raamistik. Käesolev arvamus käsitleb nimetatud raamistikust konkreetset algmääruse artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukitega toimuva ärilise lennutranspordi salongipersonali kvalifikatsiooni.
3. Kavandatava salongipersonali osa (*Part-Cabin Crew*, edaspidi "CC-osa") eesmärk on kehtestada ühised tehnilised nõuded algmääruse artikli 8 lõikes 4 ning lõike 5 punktis e sätestatud salongipersonali tunnistuste väljastamise, kehtivuse jätkamise, muutmise, piiramise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise tingimuste ning nende omanike õiguste ja kohustuste kohta.
4. Käesoleva arvamusega hõlmatud CC-osa koosneb järgmisest kolmest alajaost:
 - o GEN-alajagu, üldnõuded;
 - o CCA-alajagu, salongipersonali tunnistuste erinõuded;
 - o TRA-alajagu, koolitusnõuded salongipersonali tunnistuse taotlejatele ja omanikele.
5. Arvamusele lisatud ettepaneku tekst kajastab muudatusi, mis tehti ameti algsetesse (NPA 2009-02e all avaldatud) ettepanekutesse avaliku konsulteerimise tulemusena ning mõningaid muudatusi, mis põhinevad märkustele vastamise dokumendi kohta saadud reageeringute läbivaatusel.

II. Konsultatsioonid

6. Algsed CC-osa ettepanekud avaldati muudatusettepaneku teate 2009-02 osana ameti veebilehel (<http://www.easa.europa.eu>) 30. jaanuaril 2009.
Muudatusettepaneku teate kooskõlastamistähtaega pikendati vastavalt eeskirjade koostamise korra² artikli 6 lõikele 6 sidusrühmade taotlusel, et tagada kattuvus seonduvate muudatusettepaneku teadetega ning muudatusettepaneku teate mahtu ja reguleerimisala arvesse võttes anda märkuste esitamiseks lisaega.
7. Muudatusettepaneku teade 2009-02 jagunes seitsmeks eraldi dokumendiks, millest üks, NPA 2009-02e³, sisaldas ettepanekuid rakenduseeskirjade ja seonduvate nõuete täitmise vastuvõetavate viiside ning juhendmaterjali kohta seoses ärilise lennutranspordi salongipersonali ning vastavate algmääruse artikli 8 lõikes 4 ning lõike 5 punktis e sätestatud salongipersonali tunnistustega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ, (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1), nagu seda on muudetud määrusega 1108/2009.

² EASA haldusnõukogu otsus 08-2007 eeskirjade koostamise korra muutmise ja asendamise kohta, vastu võetud haldusnõukogu koosolekul 03-2007 13. juunil 2007. (http://www.easa.eu.int/ws_prod/g/management-board-decisions-and-minutes.php).

³ NPA 2009-02e: http://easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/NPA%202009-02E.pdf.

8. 31. juuliks 2009,⁴ mil konsultatsiooniperiood lõppes, oli ametile CC-osa kohta laekunud 568 märkust. Märkusi esitasid peamiselt riikide lennundusametid, lennuettevõtjate organisatsioonid ning salongipersonali ühendused, aga ka üksikud lennuettevõtjad ja isikud.
9. Märkuste läbivaatamisel juhinduti ühisest lähenemisviisist ELi pädevuse laiendamisele, nagu see on ameti, Euroopa Komisjoni ja ameti haldusnõukogu vahel kokku lepitud. Ühise lähenemisviisi kohaselt kehtestati nii ameti kavandatava tegevuse üksikasjalikud prioriteedid kui ka üldised põhimõtted, millest märkuste läbivaatamisel lähtuda. Nendeks põhimõteteks olid ICAO standardite ja soovitatud tavade (SARP), ELi õiguse ning vastuvõetud ühtsete lennundusnõuete (JAR) järgimine; vajadus võtta nõuetekohaselt arvesse ohutusaspekte, reguleerimis põhimõtteid ning tekstide senist jagunemist siduvateks ja mittesiduvateks normideks; vajadus võtta nõuetekohaselt arvesse piiranguid, nagu näiteks algmäärusest tulenevaid muudatusi ning Ühinenud Lennuametite (JAA) konsensuslikke muudatusettepanekute teateid; nõuete proportsionaalsuse tagamise vajadus; ning tarvidus pöörata erilist tähelepanu kavandatava regulatsiooni selgusele, õiguskindlusele ja jõustatavusele.
10. Amet esitas märkuste läbivaatuse tulemused ja neil põhineva ettepanekute teksti OPS.001 ärilise lennutranspordi (CAT)⁵ ning keerukate mootorõhusõidukite mitteärilise lennutegevuse (NCC)⁶ ekspertrühmadele.
11. Rühmad moodustati vastavalt normatiivmenetluse korrale ning neisse kuulus OPS.001 koostamise tuumikrühma liikmeid ja teisi ameti, riikide lennuametite ja valdkonna ettevõtjate eksperte, kes ei olnud algses koostamisetapis osalenud.
12. Pärast kõikide muudatusettepaneku teate kohta laekunud märkuste hoolikat läbivaatamist ja ekspertrühmade panust avaldati muudetud ettepanekud ameti veebilehel 7. oktoobril 2010 NPA 2009-02e CC-osa märkustele vastamise dokumendina. Lõpptähtpäevaks, 7. detsembriks 2010, laekus ametile 80 vastust (kokku 176 erinevat vastust) 35 vastajalt, kelleks olid riikide lennuametid, lennundusettevõtjate organisatsioonid ja salongipersonali ühendused ning üksikud koolitusorganisatsioonid, lennuettevõtjad ja õppevahendite tootjad.
13. CC-osa kohta saabunud vastustest 29 anti organisatsiooninõuete märkustele vastamise dokumendiga avaldatud salongipersonali toimimisnõuete kohta (Osa OR - OR.OPS.CC) ning viis vastust asutuste nõuetega (osa AR) avaldatud alajao AR.CC ettepanekute kohta. CC-osaga olid seotud ka 29 vastust 113st salongipersonali käsitlevast vastusest, mis laekusid osade AR ja OR (AR.CC ja OR.OPS.CC) märkustele vastamise dokumendi peale. Osa vastuseid kordusid.

III. CC-osa märkustele vastamise dokumendi vastuste kokkuvõte ning neid arvestav tekst

14. Amet analüüsis ja hindas hoolikalt kõiki laekunud vastuseid. CC-osa märkustele vastamise dokumendi ettepanekute tekstis tehti sellest lähtuvalt muudatusi. Täpsemad andmed on esitatud allpool vastavates jaotistes.

⁴ Vastavalt haldusnõukogu otsuse 08-2007 artiklile 6.6 pikendas amet kooskõlastamistähtaega kahe kuu võrra (30. mailt 2009 31. juulini 2009), et tagada kattuvus seonduvate muudatusettepanekute teadetega.

⁵ CAT õigusloomerühma koosseis
(http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/Review%20Group/GC%20OPS%20001%20CAT.pdf).

⁶ NCC õigusloomerühma koosseis
(http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/Review%20Group/GC%20OPS%20001%20CMPA.pdf).

CC-osa üldmäärus

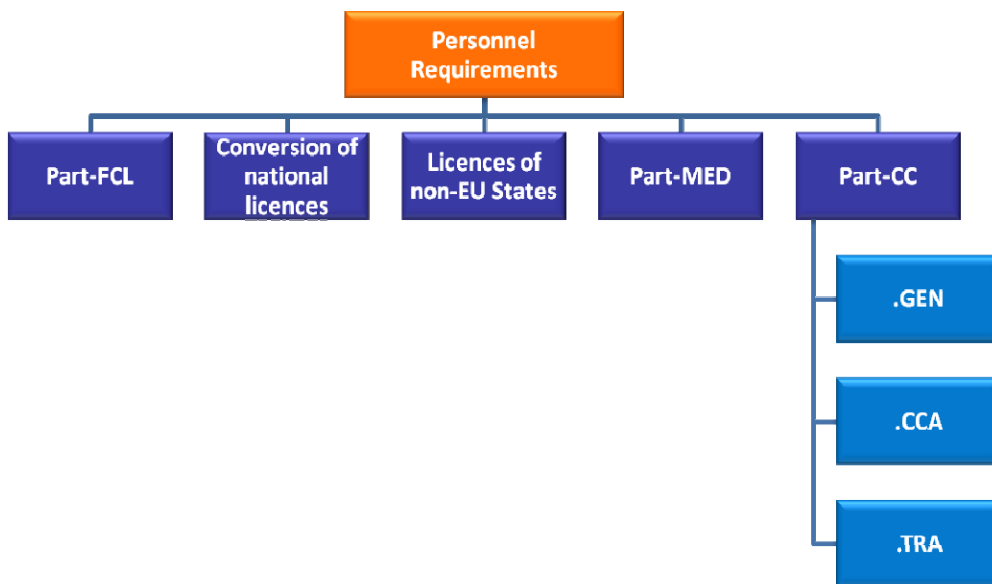
15. **Tsiviillennunduspersonali üldmäärus** sisaldab liikmesriikidele adresseeritud nõudeid, määratleb hõlmatud osade üldkohaldatavuse ning pakub välja üleminekumeetmed, sealhulgas kõrvalejäämise võimaluse⁷ pärast 8. aprilli 2012. Et ameti arvamusi esimese laiendamise kohta avaldatakse etapiviisiliselt, võib ka vastavate määruste vastuvõtmist oodata etapiviisiliselt, võttes arvesse, et komisjoni vastuvõtmismenetluse lõpuks hõlmab tsiviillennunduspersonali määrus osi FCL, MED ja CC (st lennumeeskonna lubade ning salongipersonali kvalifikatsiooni ja terviseseisundiga seotud eeskirju).
16. **Enamik märkustele vastamise dokumendiga avaldatud CC-osa üldmääruse vastuseid** keskendusid kavandatavale nõudele asendada määruse (EMÜ) nr 3922/91⁸, nagu seda on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 859/2008⁹ (edaspidi EL-OPS) III lisa kohaselt välja antud ohutuskoolituse tunnistused uues vormingus salongipersonali tunnistustega, ning kavandatavatele üleminekuperioodidele.
17. **Käesoleva arvamusega avaldatud üldmäärus:** EL-OPSi kohaselt ärilise lennukitranspordi salongipersonalile välja antud ohutuskoolituse tunnistuste kehtimajäämise üldpõhimõte on säilitatud ja seda on täpsustatud. Lisaks on seonduvaid üleminekuperioode nende asendamiseks uues vormingus salongipersonali tunnistustega pikendatud 8. aprillini 2017, mis on ka JARI nõuete kohaste uues vormingus piloodilubade taasväljaandmise tähtaeg, et:
- o anda liikmesriikidele ja asjaomastele sidusrühmadele rohkem aega uues vormingus salongipersonali tunnistuste väljaandmiseks;
 - o hõlmata erinevaid olukordi seoses salongipersonaliga, kes käesoleva määruse kohaldamahakkamise ajal omavad EL-OPSi kohaselt välja antud ohutuskoolituse tunnistust. Sellega võetakse arvesse, et on välja jäetud õhusõidukitüübi koolituse läbimise nõue lisaks algsele koolitusele ja enne salongipersonali tunnistuste väljaandmist, nagu see algul muudatusettepanekute teatises ja märkustele vastamise dokumendis esitati, ning seega nõutakse üksnes algkoolituskursuse läbimist.
- Kogemus näitab, et salongipersonali liikmed võivad otsustada üheks või mitmeks aastaks lendamise katkestada, mida lennumeeskonna puhul tuleb ette harva. Sellisel juhul ei ole algse koolituse käigus omandatud teadmisi ja oskusi võimalik säilitada lennukogemuse ja sellega seoses nõutud koolituse ja kontrolli näol ning teatud lennubaja aja jooksul kaotab algne koolitus kehtivuse.
18. Üldmääruse artiklis 1 on loetletud tsiviillennunduspersonali käsitlevas komisjoni määruuses tehtavad muudatused, mis on järgmised:
- o "Ulatuse ja kohaldamisala" alla on lisatud salongipersonali käsitlev punkt;
 - o "Mõistete" alla on lisatud salongipersonali määratlus. Määratluses on arvesse võetud muudatusi lennundussektoris pärast praegust EL-OPSi määratlust sisaldava algse JAR-OPS 1 väljaandmist ning see suurendab õiguskindlust. See hõlmab salongipersonali kõiki ülesandeid ja ülesannete täitmise kohti (nii õhusõiduki salongis kui ka väljaspool, nt pärast evakueerimist) ning sätestab selgelt, et kõnealusel personalil peab olema ettenähtud ülesannete täitmiseks vajalik kvalifikatsioon;

⁷ Kõrvalejäämine on üleminekumeede, millega liikmesriigil on õigus konkreetse sätte rakendamiskuupäeva õigusaktiga ette nähtud konkreetse tähtaja piires edasi lükata.

⁸ EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4–8.

⁹ ELT L 254, 20.9.2008, lk 1.

- o lisatud on uus artikkel "Salongipersonali kvalifikatsioon ja vastavad tunnistused", et täpsustada algmääruse artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukitega toimivas ärilises lennutranspordis tegeva salongipersonali kvalifikatsiooni CC-osa vastavuse nõuet ning kirjeldada üleminekumeetmeid. Käsitletakse ka ärilise kopteritranspordi salongipersonali, kellelt praegu ohutuskoolituse tunnistust ei nõuta.
19. Üldmääruse artiklis 2 on sätestatud jõustumiskuupäev ning kõrvalejäämisvõimalused dokumentide ja registripidamise ning ärilise kopteritranspordi salongipersonalile salongipersonali tunnistuste väljaandmise sätete osas.
 20. Alltoodud tabelis on esitatud CC-osa kui käesoleva arvamusena avaldatud tsiviillennunduspersonalit üldmääruse V lisa struktuur.

CC-osa - Salongipersonali kvalifikatsiooninõuded

21. CC-osa märkustele vastamise dokumendi ettepanekud sisaldasid ärilises lennutranspordis tegeva salongipersonali kvalifikatsiooni ja vastavate tunnistuste nõudeid. Neile nõuetele lisanduvad salongipersonaliga õhusõidukite käitajatele suunatud toimimise nõuded ning nõuded asutustele seoses salongipersonali tunnistuste taotlejate ja omanikega.
22. **Märkustele vastamise dokumendi vastuseid** laekus 35 märkuste esitajalt järgmiselt:
 - kuus liikmesriiki: kolm neist kordasid oma muret seoses märkustele vastamise dokumendi ja muudatusettepaneku teatise teatud ettepanekutega, ehkki nad toetasid muid tehtud muudatusi.
 - viis Euroopa lennuettevõtjate organisatsiooni ja kuus üksikut lennuettevõtjat kolmest liikmesriigist kordasid oma mittenoustumist salongipersonali tunnistuste kohaldamisalaga hoolimata algsetes ettepanekutes tehtud muudatustest;

- 13 salongipersonali organisatsiooni: kõik nurisesid märkustele vastamise dokumendi ettepanekute olulise leevendamise üle ning palusid naasta algsete muudatusettepaneku teate ettepanekute juurde;
 - viis koolitusorganisatsiooni ja õppevahendite tootjat väljendasid muret seoses ühtsete nõuete puudumisega koolitusorganisatsioonide tunnustamise ja õppevahendite osas ning palusid, et EASA töötaks välja vastavad kriteeriumid või standardid.
23. **Põhiküsimused** - Pärast laekunud reaktsioonide läbivaatamist tehti kindlaks järgmised põhiküsimused:
- **Salongipersonali tunnistuste kohaldamisala:**
 - Põhiküsimuseks osutus kavandatav nõue, et enne salongipersonali tunnistuste väljaandmist tuleb lisaks algsele koolituskursusele läbida vastava õhusõidukitüübi koolitus. Enamikus vastustes väljendati arvamust, et tunnistus tuleks välja anda pärast algkoolituskursuse läbimist sarnaselt EU-OPSile ning eraldi õhusõidukitüüpide koolitust ei peaks nõudma.
 - **Tunnistuste omanike poolt kasutamise tingimused:**
 - Lahknevaid arvamusi põhjustas nõue, et tunnistus peab õhusõidukis ülesannete täitmisel kaasas olema.
 - Täielikult nõustuti salongipersonali meditsiinilise sobivuse nõudega, mis sisaldub juba ka EL-OPSis.
 - **Koolitusnõuded:**
 - Muudes vastustes avaldati arvamust, et rakenduseeskirjade liitena tuleks ette näha üksikasjalik koolituskava, mille staatus oleks sama kui EL-OPSis, et tagada salongipersonali tunnistuste usaldusväärsus ja tunnustamine kogu Euroopa Liidus.
24. **Sellest lähtuv arvamuse tekst:** CC-osa rakenduseeskirjad on esitatud kolmes alljärgnevalt kirjeldatud alajaos.
25. **CC-osa GEN-alajagu – Üldnõuded**
- GEN-alajagu sisaldab rakenduseeskirju CC-osa pädeva asutuse (CC.GEN.001) ja reguleerimisala (CC.GEN.005) kohta. Samuti selgitatakse selles lennumeeskonna lubade taotluse esitamist (CC.GEN.015) ja täpsustatakse taotlejate miinimumvanus (CC.GEN.020).
 - GEN-alajagu sisaldab CC.GEN.025 all ka rakenduseeskirju CC-osaga ette nähtud salongipersonali tunnistusega kaasnevate privileegide ning tunnistuse kasutamistingimuste ja tunnistuseomanike vastutuse kohta. Korratatakse EL-OPSis juba sisalduvaid nõudeid seoses jätkuva kõlblikkuse ja pädevusega kasutatava õhusõidukitüübi jaoks. Nõue, et tunnistus peab õiguste teostamisel kaasas olema, on järgmises lõigus kirjeldatud põhjustel üle viidud uutesse rakenduseeskirjadesse "CC.GEN.030 Dokumendid ja registripidamine".
 - Need rakenduseeskirjad töötati välja täpsustamiseks tunnistuseomanike kohustusi isiklike kutsedokumentide ja koolitusdokumentide osas. Pärast erinevate esitatud arvamuste kaalumist on amet seisukohal, et salongipersonal, nagu ka mis tahes muu nõuete täitmiseks kohustatud tsiviillennunduspersonal, peab suutma nõuete täitmist igal ajal tõendada. See on lennundusohutuse eeskirjadega nõutavate kõikide kutsedokumentide üks olulisemaid otstarbeid. Eesmärk on suurendada dokumendiomanike teadlikkust ja kohusetunnet kehtivate nõuete täitmise ning seonduvate dokumentide kehtivuse ja hea seisundi säilitamise tagamise huvides. Teine

eesmärk on hõlbustada seisuplatsil läbiviidavaid õhusõiduki kontrole. Viimane punkt on muutumas üha olulisemaks tänapäeva lennunduses, kus üha rohkem personali on vabakutseline ja hooajaline ning osa- ja täisajaga töötav salongipersonal töötab mitme ettevõtja heaks.

- o Lisaks on vaja säilitada salongipersonali tunnistused vastavalt algmääruses (artikli 8 lõike 5 punkt e) ettenähtule. Et salongipersonali tunnistus antakse välja algkoolituskursuse järel, mistõttu selle kehtivusaeg on üldjuhul piiratud, on tunnistuseomanikult nõutavat jätkuvat muudele kehtivatele ohutusnõuetele vastavust võimalik tõendada üksnes juhul, kui tunnistusele on lisatud loend õhusõidukitüüpide kvalifikatsioonidest, mille ettevõtjad igale nende teenistuses olevale salongipersonali tunnistuse omanikule omistavad. Et kõikidel ettevõtjatel peab olema oma personalile ohutusalase teabe ja selle uuenduste edastamise süsteem, on see välja pakutud kui praktilisim lahendus võrreldes asutuse või organisatsiooni haldusmenetlusega tunnistuste taasväljastamiseks või pikendamiseks.

26. **CC-osa CCA-alajagu - Salongipersonali tunnistuste erinõuded**

- o CCA-alajaos sisalduvad rakenduseeskirjad käsitlevad salongipersonali tunnistuste väljastamist, kehtivust ja peatamist või tühistamist täpsemalt. Salongipersonali tunnistus antakse välja pärast algkoolituskursuse ja vastava eksami edukat läbimist. Nagu eespool juba mainitud, on tunnistuse kasutamise tingimuseks selle omaniku vastavus kõikidele muudele kehtivatele koolitusnõuetele.
- o Lisaks sellele, nagu mitme liikmesriigi vastustes taotleti, võib liikmesriik vastavalt algmääruse artikli 8 lõikele 4 otsustada delegeerida tunnistuse väljastamise (CC.CCA.100) ülesande organisatsioonile, millel on selleks vastav pädeva asutuse poolne tunnustus.
- o Salongipersonali tunnistuste kehtivust käsitlevas punktis CC.CCA.105 on rakenduseeskirju muudetud ning algselt välja pakutud kehtivuse tingimused on asendatud märkuste esitajate soovitatud alternatiivsete ettepanekutega, täpsemalt sättega, et tunnistus kaotab kehtivuse, kui pädev asutus selle peatab või tühistab või kui tunnistuse omanik ei ole rohkem kui 60 kuu jooksul oma õigusi teostanud.
- o Salongipersonali tunnistuse peatamist ja tühistamist käsitleva punkti CC.CCA.110 rakenduseeskirjades on sätestatud tingimused, mis sarnanevad suuresti muu tsiviillennunduspersonaliga suhtes kehtivate tingimustega ning mille kohaselt pädev asutus võib tunnistuse kehtivuse peatada või tunnistuse tühistada.

27. **CC-osa TRA-alajagu - Koolitusnõuded salongipersonali tunnistuse taotlejatele ja omanikele**

TRA-alajao rakendussätted käsitlevad täpsemalt koolitusnõudeid, mille aluseks on peamiselt vastavad EL-OPSi nõuded.

- o CC.TRA.220 kohaselt nõutav algkoolituskursuse üksikasjalik õppekava on sätestatud EL-OPSi sama õigusliku staatusega osa liites. See peaks soodustama salongipersonali tunnistuste tunnustamist kogu Euroopa Liidus;
- o Õhusõidukitüüpide ja -variantide kvalifikatsioon(id) punktis CC.TRA.225, mis peegeldavad kehtivaid EL-OPSi koolitus- ja kontrollinõudeid, on sätestatud kui tunnistuse omanikepoolse kasutamise tingimused. Koolituskavad sätestatakse ettevõtjatele suunatud lennutegevuse alastes rakenduseeskirjades (CAT-osa).

28. **Teema, mis vajaks täiendavat õigusloomet**

Konsulterimismenetlus näitas selgelt enamiku liikmesriikide ja sidusrühmade laialdast konsensust, et ELi tasandil on vaja välja töötada ühised kriteeriumid või standardid salongipersonali koolitusorganisatsioonide tunnustamise, instruktorite ja eksamineerijate kvalifikatsiooni ning õppevahendite jaoks. Seepärast, juhul kui seadusandjaga õigusliku aluse osas ühisele arusaamale ja kokkuleppele jõutakse, teeb amet ettepaneku käsitleda neid küsimusi tulevase normatiivülesande raames.

Köln, 19. aprill 2011

P. GOUDOU
Tegevdirektor